

Sygn. akt IV Ka 475/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski

Sędziowie SO Ireneusz Grodek (spr.)

SO Tomasz Ignaczak

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim S. K.

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2013 roku

sprawy **K. K.**

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 28 maja 2013 roku sygn. akt II K 1001/11

na podstawie art.437§1 kpk, art.636§1 kpk, art.8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami) **utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;**

zasądza od oskarżonego K. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 (trzysta dwadzieścia) złotych opłaty za drugą instancję oraz kwotę 20 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 475 / 13

UZASADNIENIE

K. K. został oskarżony o to, że w dniu 20 grudnia 2010 roku w miejscowości Ł., woj. (...), ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował doprowadzić firmę (...) Towarzystwo (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem działając w ten sposób, że dokonał zgłoszenia szkody na pojeździe marki R. (...) o nr rej. (...) w wysokości 4460,45 złotych korzystając z uprawnień wynikających z ubezpieczenia (...) Casco pojazdu R. (...) o nr rej. (...), przy czym odszkodowanie za powstałą szkodę nr (...) zostało wcześniej wypłacone przez firmę (...) Towarzystwo (...) S.A. w zakresie ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej pojazdu O. (...) o nr rej. (...) w związku z powstałą szkodą w wyniku zdarzenia drogowego w dniu 23.11.2010 roku, czym usiłował wyrządzić firmie (...) Towarzystwo (...) S.A. szkodę w łącznej wysokości 4460,45 zł, tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 28 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim:

1. oskarżonego K. K. w miejsce czynu zarzucanego w akcie oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu 20 grudnia 2010 roku w miejscowości Ł., woj. (...), ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował doprowadzić

firmę (...) Towarzystwo (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4460,45 zł działając w ten sposób, że dokonał zgłoszenia szkody na pojeździe marki R. (...) o nr rej. (...) jaka miała nastąpić w miejscowości K. w dniu 19 grudnia 2010 roku poprzez najechanie przez nieznaną auto w tył w/w samochodu i wskutek której powstać miały uszkodzenia tylnego zderzaka, klapy bagażnika, dokładki bagażnika, podczas gdy elementy te zostały uszkodzone podczas szkody z dnia 23.11.2010 roku i za powstałą wówczas szkodę o nr (...) zostało wcześniej wypłacone odszkodowanie przez firmę (...) Towarzystwo (...) S.A. w zakresie ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej pojazdu O. (...) o nr rej. (...), czym wypełnił dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 14 § 1 kk w zw. z art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat;

3. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3602,33 zł tytułem wydatków oraz kwotę 320 złotych tytułem opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, skarżąc go w całości. Podniósł w niej zarzut obrazy przepisu prawa materialnego, to jest art. 286 § 1 kk, poprzez przypisanie oskarżonemu występku z art. 286 § 1 kk w sytuacji, gdy z opisu czynu przypisanego nie wynika, aby inkryminowane zachowanie K. K. było przestępstwem z uwagi na nie zawarcie przez Sąd w opisie czynu znamienia „wprowadzenia w błąd”. Skarżący w konkluzji wnosił o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego czynu.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł wniesioną skargę apelacyjną oraz wnioski w niej zawarte. K. K. przyłączył się do stanowiska obrońcy. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Obowiązek dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu wynika z unormowania zawartego w treści art. 413 § 2 pkt 1 kpk. W orzecznictwie jednolicie wskazuje się, iż obowiązek ten oznacza zawarcie w opisie czynu wszystkich elementów należących do jego istoty, w tym dotyczących podmiotu, rodzaju zaatakowanego dobra, czasu, miejsca i sposobu popełnienia czynu oraz skutków, zwłaszcza rodzaju i wysokości szkody. Opis ten musi w szczególności odpowiadać pełnemu zespołowi znamion, jakie sformułowane zostały w części szczególnej kodeksu karnego dla poszczególnego typu czynu zabronionego. Następstwem pominięcia któregokolwiek z tych znamion w opisie czynu – i w tym zakresie ze skarżącym nie sposób się nie zgodzić – będzie to, iż odpowiedzialność karna za ten czyn będzie wyłączona (por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2012 r., IV KK 326/2011, LexPolonica nr 3108438; wyrok SN z dnia 11 kwietnia 2013 r., II KK 229/2012, LexPolonica nr 6698823; postanowienie SN z dnia 4 kwietnia 2013 r. II KK 71/2013, LexPolonica nr 6714030; wyrok SN z dnia 29 maja 2012 r. III KK 87/2012, LexPolonica nr 3975011; postanowienie SN z dnia 26 marca 2008 r. II KK 276/2008, LexPolonica nr 2039028; postanowienie SN z dnia 28 czerwca 2007 r. II KK 101/2007, LexPolonica nr 1874364). Skarżący pomija jednak, że z punktu widzenia wymogów, jakie stawia art. 413 § 2 pkt 1 kpk, nie ma bezwzględnej konieczności dosłownego przytaczania zwrotów, jakimi ustawodawca posłużył się kreśląc krąg znamion poszczególnego typu czynu zabronionego. Wymogom tym zadość czynić będzie również taki opis czynu, w którym co prawda zaniechano przywołania zwrotów ustawowych, ale w zamian posłużono się słowami, które oddają ich istotę i znaczenie. Innymi słowy, dopuszczalne jest korzystanie ze sformułowań (pojęć), które są równoważne językowo ustawowym znamionom czynu. Sąd ma zatem pewną swobodę w redagowaniu opisu czynu, która pozwala mu na zastąpienie zwrotów ustawy, określających znamię przestępstwa, innymi, jeśli swą treścią adekwatnie wypełniają znaczenie tego znamienia (por. wyrok SN z dnia 22 listopada 2009 r., IV KK 111/2009, publ. LEX el.; wyrok SN z dnia 24 czerwca 2013 r., V KK 435/2012, LexPolonica nr 6871173).

Będący przedmiotem „zainteresowania” apelacji przepis art. 286 § 1 kk sankcjonuje odpowiedzialność za zachowanie polegające na doprowadzeniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. obrońca, formułując opisany wyżej zarzut, podniósł pominięcie w opisie przypisanego wyrokiem czynu znamienia „wprowadzenia w błąd”.

Pod pojęciem „wprowadzenia w błąd” w rozumieniu art. 286 § 1 kk w doktrynie przyjmuje się doprowadzenie pokrzywdzonego do rozbieżności między obiektywną rzeczywistością, a wyobrażeniem o niej w jego świadomości (por. Andrzej Zoll (red.), Agnieszka Barczak-Oplustil, Grzegorz Bogdan, Zbigniew Cwiakalski, Małgorzata Dąbrowska-Kardas, Piotr Kardas, Jarosław Majewski, Janusz Raglewski, Mateusz Rodzynekiewicz, Maria Szewczyk, Włodzimierz Wróbel. Kodeks karny, komentarz do art. 286 kk. Wyd. II, 2006 r.), czyli wytworzenie u pokrzywdzonego mylnego wyobrażenia o rzeczywistym stanie rzeczy (por. komentarz do art. 286 kk w: Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 222 – 316, red. prof. Andrzej Wąsek, prof. dr hab. Robert Zawłocki, rok wydania: 2010, wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 4). Chodzi zatem o wywołanie u niego takiego obrazu rzeczywistości, który nie odpowiada obiektywnie istniejącym faktom w zakresie istotnym dla podjęcia decyzji o określonym rozporządzeniu mieniem (por. komentarz do art. 286 kk w: Kodeks Karny. Komentarz, red. prof. dr hab. Alicja Grześkowiak, prof. dr hab. Krzysztof Wiak, Rok wydania: 2012, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 1, opubl. Legalis). Sąd Rejonowy, redagując opis przypisanego oskarżonemu czynu, rzeczywiście nie posłużył się ustawowym zwrotem dla oddania omówionego powyżej znamienia. Znamię to zostało w nim jednak umieszczone, albowiem Sąd orzekł, iż K. K. „usiłował doprowadzić firmę (...) Towarzystwo (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4460,45 zł działając w ten sposób, że dokonał zgłoszenia szkody na pojeździe marki R. (...) o nr rej. (...) jaka miała nastąpić w miejscowości K. w dniu 19 grudnia 2010 roku poprzez najechanie przez nieznanego auto w tył w/w w samochodzie i wskutek której powstać miały uszkodzenia tylnego zderzaka, klapy bagażnika, dokładki bagażnika, podczas gdy elementy te zostały uszkodzone podczas szkody z dnia 23.11.2010 roku i za powstałą wówczas szkodę o nr (...) zostało wcześniej wypłacone odszkodowanie przez firmę (...) Towarzystwo (...) S.A. w zakresie ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej pojazdu O. (...) o nr rej. (...)”. Opisane w ten sposób czynności wykonawcze oskarżonego, przedsiębrane przez niego wobec pokrzywdzonego zakładu ubezpieczeń przy zgłoszeniu szkody, wystarczająco jasno i precyzyjnie oddawały to, iż sprawca zmierzał w ten sposób do wywołania u pokrzywdzonego mylnego (falszywego) wyobrażenia o czasie, miejscu i okolicznościach powstania uszkodzeń jego samochodu, w związku z którymi domagał się wypłaty odszkodowania oraz o braku „likwidacji” tej szkody w innym zakładzie, aniżeli miało to miejsce w obiektywnej rzeczywistości. Opisany czyn w pełni więc oddawał tak znamię, którego istnienie w zaskarżonym wyroku kwestionował skarżący, jak i pozostałe znamiona, o jakich stanowi art. 286 § 1 kk. Mając to na uwadze, a także:

- akceptując przedstawioną przez Sąd I instancji ocenę dowodów oraz poczynione na jej podstawie ustalenia,
- nie stwierdzając jakiegokolwiek niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary,
- nie znajdując podlegających uwzględnieniu z urzędu uchybień, o jakich mowa w art. 439, art. 440, czy art. 455 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Wobec nieuwzględnienia środka odwoławczego na podstawie art. 636 § 1 kpk oraz art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 zł tytułem opłaty za drugą instancję (równiej opłacie należnej za pierwszą instancję) oraz 20 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.